

Reconstructie. De gekste 24 uur in de Belgische zwemsport

Welles-nietes naast het zwembad

In het olympisch bad stond een rollercoaster voor de Belgische zwemploeg. Na een dulle rit bleef één individuele finale, één teamfinale en een waterkampen op een andere finale over. Maar de verdeeldheid is groter dan ooit na een vaudeville van zwemmen, niet zwemmen en toch weer zwemmen.

HANS VANDEWEGHE

Maandagavond 23.30 uur (lokale tijd) Parque Olímpico

Het is in België halflief in de ochtend als Louis Croenen, die niet een finaleplaats heeft afgewonnen op de 200 meter vlinderslag, voor de camera van Ruben Van Gucht verschijnt. Die vraagt hoe het zit met de 4x200 meter. Croenen: "Daar gaan we straks over praten, maar ik stel voor dat iedereen zwemt."

In de vreemde tweestrijd Croenen-Timmers, die een paar weken voor de Spelen ineens kwam opborenen – "Als hij niet zwemt, zwem ik ook niet" – staat Croenen door zijn finaleplaats op 10. Hij is vannacht de eerste man sinds Fred Deburghgrave in 1996 in een olympische finale. Goud zal hij niet halen, en een medaille ook niet, maar hij staat op een mentale 2-0 door zijn deelname te bevestigen aan de series van de 4x200.

Ze praten, de coaches, maar ze komen er niet uit. Wat in de achtergrond speelt, is dat Pieter Timmers zich op links zit ingehaald als België's zwomwemmer en ook een finale wil op de 100 meter vrije slag. Hij wordt daarin gesteund door zijn coach Ronald Gastra, die nota bene de coach is van het estafette team.

Gastra: "Pieter zwemt de series niet." Rik Valcke, trainer van Louis Croenen: "Dan Louis ook niet."

Dinsdagochtend 7.20 uur Copacabana

Het is al middag in België als uw dienaar wakker wordt en ziet dat Twitter is ontploft. Onbepaald. Het nationaal gevoel, het gemeenschappelijk belang, gewoon op de heilig gezet door twee egoten.

Brigitte Becue begrijpt er niets van: hoe is het mogelijk, dit zijn wel de Olympische Spelen. Sporzacocommentator Sidney Appleboom, de laatste tijd wel heel erg op de hand van Ronald Gastra, en tijdens de halve finale ook nog eens zeer kritisch voor Croenen, toont ook weinig begrip. "Onbegrijpelijk. Negen uur moet voldoende zijn om te recupereren."

"Gelieve nu geen druk te zetten en de beslissing te respecteren", tweet Gastra.

Bondsvoorzitter Michel Louwagie verblijft in Casa Belgiem, aan de andere kant van Copacabana, een slechte taxi chauffeur verder. Het is 9.20 uur als we bren treffen. Louwagie is in alle staten. "Drie jaar geleden op het WK in Barcelona heb ik mij boos gemaakt omdat Gastra in de series van de 4x200 Timmers niet had ingezet en we negende waren geworden. Dit zijn de nummers waarop je aan de wereld kunt tonen dat je weer een zwembad bent. En nu doet hij het weer."

Louwagie's telefoon rinkelt onopoddelijk. Het BOK, de Vlaamse Zwemliga, journalisten, iedereen wil hem spreken. Hij heeft een oplossing aan Valcke gesuggereerd: "Zet Louis Croenen tóch in op de 4x200, en iedereen staat

voor het blok, zeker Gastra. Of Louis zesde of achtste wordt in zijn individuele finale, hij toont dat hij wel wil zwemmen voor zijn land, en jij wordt na de Spelen toch bondscoach, neem dus je verantwoordelijkheid."

Als de telefoon een minuut stil is, zegt Louwagie: "De zwimmers krijgen premies van de zwembad. Wie niet zwemt, kan naar zijn premie fluiten. Ook Sport Vlaanderen is niet blij, zo heb ik gehoord. Al het geld van het toezwemmen komt van hen, en dan wordt een team met allemaal Vlaamse zwimmers zo op de helling gezet."

Iets later telefoon: Louwagie kan weer lachen. "Louis zwemt wel, Pieter niet. Mooi zo. Schrijf nu maar dat de bobo's toch af en toe iets kunnen forceren in goede zin. Pieter Timmers met al zijn show en samen met zijn nadam in de gazu, verdorie toch, Timmers en Gastra zijn egoten. En julie van de pers lopen daar in."

'Ik heb eerder al gezegd dat dit een ramp zou worden, en het is een ramp geworden'

PIETER TIMMERS
WILDE NIET ZWEMMEN IN REKSEN 4x200

zak

Dinsdagmiddag

Aquatic Center

De eer van de natie is gered, maar de wonden zijn diep. Croenen en Valcke de winnaars, Gastra de kwade genius en Timmers de loser? Dat is al te simpel, maar dat lijkt eraan te komen als Timmers kansloos de finale zou missen of nog erger, niet door de kwalificaties zou geraken. Louwagie spreekt de pers toe met de middag en neemt geen blad voor de mond.

Om halfvees vernijdt Timmers rampscenario 1. Hij gaat met de negende tijd naar de halve finales, maar daarin zal het harder moeten en Timmers is geen veelracer. Hij is pas op latere leeftijd veel kilometers beginnen te maken en kan geen opeenvolgende belastingen aan. Dat is ook de achterliggende reden dat hij de 4x200 meter laat schieten. Drie races in één dag verwerkt hij niet. Hij is tevreden over zijn 48.46 en over de 4x200 wil hij nog dit kvijt. "Ik heb eerder al gezegd dat dit een ramp zou worden, en het is een ramp geworden."

Dinsdag 14.45 uur

Aquatic Center

Het is geen ramp geworden en Timmers heeft niet gewonnen. Er is nog leven na Timmers, want de 4x200-ploeg heeft zonder hem zwaar de zevende tijd gewonnen. Ronald Gastra is zijn eigen koninkse zelf in de mixed zone. "Zie je dat ik gelijk had. Dit was mijn opstelling voor de series, maar dan zijn er zwimmers die niet kunnen slapen en beginnen te huilen en dan bemoeit iedereen zich ermee."

Louis Croenen analyseert rustig: "Of ik nu zwem vanavond of niet, maakt niet uit, ik zie het wel. Ik was vanochtend opgestaan met het beeld voor ogen van een lege baan waar Belgium moest in starten. Ik dacht meteen: dat kan niet."

Afgelopen nacht

De afloop moetten we u schuldig blijven. Hopelijk bent u voor één keer blijven kijken of het u het bij de onthijp tv meesgegrepen hoe-veeste Louis Croenen is geworden in zijn 200 meter vlinderslagfinale, en de 4x200 in hun finale. En natuurlijk of Pieter Timmers zijn eigen individuele finale op het koningsnummer van de 100 meter vrije slag heeft gehaald, daar waar het van in het begin allemaal om te doen was.

► Emmanuel Vanluchene (l.), Dieter Dekoninck (m.) en Louis Croenen juichen terwijl Glenn Surgeloose in het water ligt. Zij wisten de eer van de natie te redden. © BELGA

Hans Vandeweghe volgt na het EK voetbal en de Tour ook de Olympische Spelen in Rio

De sportzomer van Vandeweghe

There is no I in team (wel in Timmers)

Op dag één van de Olympische Spelen liep ik een Nederlandse collega tegen het lijf in de zwemcacommenten. Weet je waar de over begon, nadat we de te verwachten deconfluence van het Nederlandse zwemmen hadden geanalyseerd? Over de clash op de 4x200. "Dat wordt weer spannend tussen Nederland en België. Vorige keer waren jullie sterker". Ja, zei ik, "als er wordt gezwommen, want die van ons doen moeilijk. Misschien zwemmen ze niet". Hij trok grote ogen.

Gisteren, bij het van de bus stappen, zag ik hem terug. "Ze wilden bijna niet zwemmen, onze Belgen", zei ik. "Het is pas deze ochtend beslist en Pieter Timmers zwemt niet". Nog grotere ogen. "En die Ronald Gastra wil technisch directeur bij ons worden. Nounou".

Wie begrip toont voor deze vaudeville, is al een paar jaar weg uit de topsport of heeft er niks van begrepen. Niet dat Ronald Gastra zijn persoonlijke redenen niet heeft om het individuele boven het collectieve belang te stellen, want de man heeft goed werk geleverd als trainer en wordt daarvoor nu bekend met het niet-verlengen van zijn parttimecontract bij de Vlaamse Zwemfederatie. Dat is al meer dan een half jaar bekend, maar het kwam toevallig net weer in de

aanloop naar de Spelen bovendrijven, als ware het groot nieuws.

Er is al langer gedoe met de 4x200-ploeg. Louis Croenen had gezegd dat hij in geval van een finale op de 200 meter vlinderslag eventueel de series van de 4x200 niet wilde zwemmen. Hij communiceerde niet te best en dat werd door het andere kamp aange-grepen om hem voor schut te zetten.

"Louis wil in zijn bed blijven liggen." Op 16 juli verscheen deze paragraaf in deze rubriek: "Pieter Timmers moet ook niet naast zijn grote schoenen gaan lopen, want Croenen heeft meer kans om de olympische finale te halen van de 200 meter vlinderslag dan Timmers van de 100 meter vrije slag. Hij zal nog goed moeten uitkijken in de series, wil hij het tot de halve finales schoppen."

Dat laatste is gelukkig wel gebeurd, maar de voorstelling lijkt uit te komen: een finale zit er voor Timmers nog steeds niet echt in. Hij haalde in de series ongeveer zijn intrinsieke niveau en voorlopig zijn minstens acht zwimmers sneller dan hij. Gastra beweert dat Timmers 47.7 kan zwemmen. Oja? Als Timmers 47.7 zwemt, zwem ik van Rio naar

Als Timmers 47.7 zwemt, zwem ik van Rio naar huis, maar niet nadat de UCI op verborghen motorrijes heeft gescand

huis, maar niet nadat de UCI eerst op verborghen motorrijes heeft gescand. Louis Croenen is mondiaal België's beste zwemmer en komt uit dit sacchoengevecht als de morele winnaar, zelfs al verzoop hij afgelopen nacht misschien, maar daar kunnen we u door het tijdschriftelijk geen uitsluitel over geven. Pieter Timmers en Ronald Gastra hebben hun mentale achterstand op Croenen's finaleticket nooit meer kunnen goedmaken en zagen de ultieme zet van het Croenen-kamp – wij zwemmen toch (en wij denken aan het algemeen belang) – ook niet aankomen.

There is no I in team is een wereldwijd gebruikte boutade onder coaches om uit te leggen dat het belang van het team dat van het individu moet overgisten. Er zit geen I in team, maar er zit wel een I in Timmers, en zelfs een heel grote I. De zelf-verklaarde grote zwemmer Pieter Timmers, die destijds al Eindhoven verliet met nogal wat moten op zijn zang, zegt, en dat wordt er met de deler sterker is dan de delen apart, maar hoevel een meestercoach, is de eenzaat Ronald Gastra daarin nooit bepaald een meester geweest. Het was blijid wij tegen zij, en dat wordt er met onder worden niet minder op.

Dinsdag 9 augustus

18.14 uur (onze tijd): Glenn Surgeloose zwemt reeksen 100 meter vrije slag (niet geplaatst).

18.23 uur: Pieter Timmers zwemt reeksen 100 meter vrije slag (door naar finale).

19.25 uur: reeksen 4x200 meter met Louis Croenen, Dieter Dekoninck, Glenn Surgeloose en Emmanuel Vanluchene (door naar finale).

Afgelopen nacht

03.03 uur: Pieter Timmers in halve finale 100 meter vrije slag.

03.22 uur: Louis Croenen in finale 200 meter vlinderslag.

04.38 uur: finale 4x200 met vier Belgen te kiezen uit: Dieter Dekoninck, Glenn Surgeloose, Emmanuel Vanluchene, Pieter Timmers en Louis Croenen.

DM

Sport
► 22-25

Meer nieuws over de Spelen

DM

DeMorgenbe

Alles over de zwemprestaties van de Belgen

© BELGA